

بسمه تعالی

گزارش وضعیت تولید و تقاضای نفت و پیش بینی قیمت آن

شرکت کارگزاری آریا نوین

www.Arianovinbroker.com

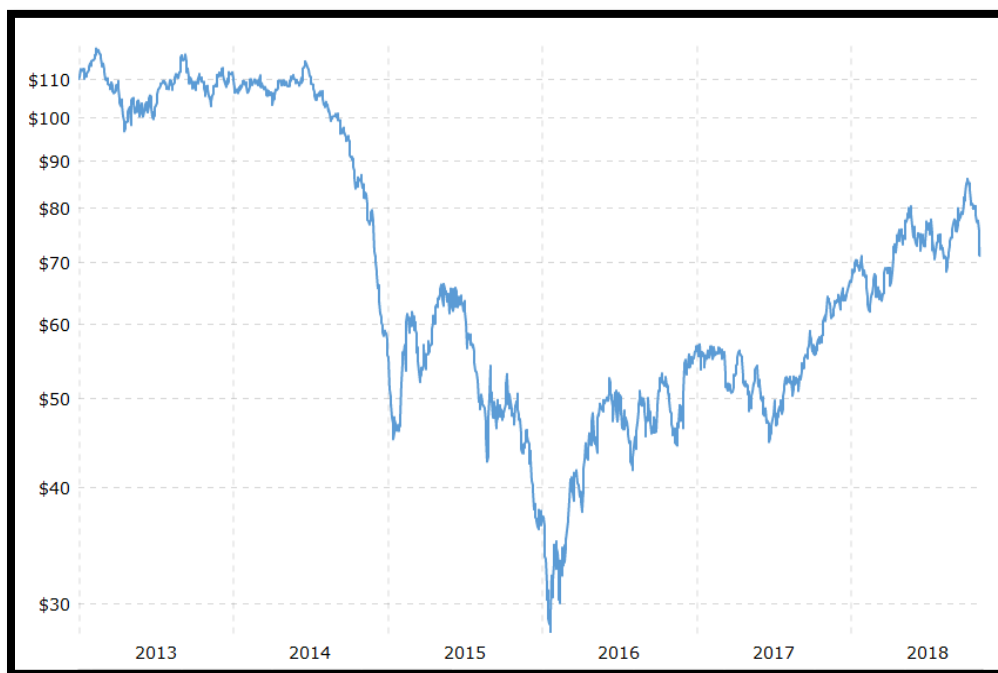
واحد تحلیل و مطالعه بازار - آبان ۱۳۹۷

بر اساس چشم انداز کوتاه مدت سازمان اطلاعات انرژی آمریکا (EIA)، قیمت نفت خام برنت در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به طور متوسط ۷۳ و ۷۲ دلار در هر بشکه خواهد بود. این سازمان هم چنین قیمت نفت WTI در سال ۲۰۱۹ را ۶۵ دلار در هر بشکه برآورد می کند.

۴ اکتبر ۲۰۱۸، قیمت نفت جهانی رکورد چهارساله ۸۶.۰۷ دلار در هر بشکه را ثبت نمود. اوپک وعده داد که تولید را یکنواخت و ثابت ادامه دهد. سرمایه گذاران بر این باورند که تحریم های آمریکا در برابر ایران و قطع برق در ونزوئلا باعث کمبود عرضه خواهد شد.

قیمت ها از ۳۰ نوامبر ۲۰۱۷ که اعضا در نشست اوپک بر کاهش تولید در سال ۲۰۱۸ توافق کردند، روندی صعودی داشته است. پیش از آن قیمت ها در ۲۰ ژانویه ۲۰۱۶ به پایین ترین سطح در ۱۳ سال گذشته و به رقم ۲۶.۵۵ دلار در هر بشکه رسیده بود. شش ماه قبل آن قیمت ۶۰ دلار در هر بشکه بود. یک سال پیش از آن در ژوئن ۲۰۱۴ قیمت ۱۰۰.۲۶ دلار در هر بشکه بود. نمودار زیر قیمت نفت برنت را طی سال های اخیر نشان می دهد.

* دو نوع نفت خام وجود دارد که به عنوان معیار برای قیمت نفت استفاده می شود. WTI که معیاری برای ایالت متحده آمریکا و نفت برنت دریای شمال که معیاری برای قیمت های جهانی نفت است.

هم اکنون قیمت یک بشکه نفت WTI، ۱۰ دلار کمتر از قیمت نفت برنت است. در دسامبر ۲۰۱۵ این تفاوت، دو دلار بود. این مساله بلافاصله پس از لغو ممنوعیت ۴۰ ساله صادرات نفت آمریکا توسط کنگره بود. معامله گران پیش بینی می کنند که قیمت WTI تا دسامبر ۲۰۱۸ بین ۵۶ و ۸۵ دلار در هر بشکه باشد.

عوامل زیادی که به صورت روزانه تغییر می کنند، در نوسان قیمت نفت موثرند.

چهار عامل موثر بر نوسانات قیمت نفت

قیمت ها با توجه به نوسانات عرضه نفت، بی ثبات بوده است. پیش از این قیمت نفت نوسانات فصلی قابل پیش بینی داشته است. چرا قیمت نفت دیگر قابل پیش بینی نیست؟ صنعت نفت به چهار علت اساسی تغییر کرده است.

۱. افزایش تولید نفت شیل آمریکا

تولید نفت شیل آمریکا و دیگر سوخت های جایگزین نظیر اتانول در سال ۲۰۱۵ شروع به افزایش نمود. اداره بین المللی انرژی (EIA) برآورد می کند تولید سوخت ایالات متحده در سال ۲۰۱۸ بطور متوسط به ۱۰.۷ میلیون بشکه در روز برسد که رکورد قبلی ۹.۶ میلیون بشکه در روز در سال ۱۹۷۰ را خواهد شکست. تولید در سال ۲۰۱۷ به طور متوسط ۹.۴ میلیون بشکه در روز بود. پیش بینی EIA آن است که تولید نفت در سال ۲۰۱۹ به ۱۲.۱ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

چرا ایالات متحده با وجود قیمت های تاریخی پایین، تولید نفت را افزایش می دهد؟

بسیاری از تولید کنندگان نفت شیل در استخراج نفت کارآمدتر شده اند. آنها راه هایی برای باز نگه داشتن چاه های نفت پیدا کرده اند و هزینه سرپوش گذاری آن را حذف کرده اند. در عین حال، چاه های عظیم نفتی در خلیج فارس شروع به تولید مقدار زیادی نفت نموده اند. آنها نمی توانند تولید را با توجه به قیمت پایین نفت متوقف کنند. در نتیجه شرکت های نفتی سنتی بزرگ اکتشاف ذخایر جدید را متوقف کرده اند. برای آنها خرید شرکت های نفتی کم کارآمدتر شیل ارزانتر بود. سازمان انرژی آمریکا (EIA) پیش بینی می کند که ایالات متحده تا سال ۲۰۲۳ بزرگترین تولید کننده نفت جهان خواهد شد. صنعت نفت ایالات متحده به اندازه کافی رشد خواهد کرد تا تقاضای داخلی را تامین کند. برای انجام این کار باید تعادل مناسب را با افزایش آهسته تقاضا ایجاد کند تا بتواند قیمت ها را بالا نگه داشته که هزینه اکتشافات جدید تامین گردد.

۲. کاهش تولید نفت اوپک

اوپک تولید نفت را کاهش داده تا کف قیمتی را بسازد. در ۳۰ نوامبر ۲۰۱۶، اعضا موافقت کردند که تولید را تا ۱.۲ میلیون بشکه در روز تا ژانویه ۲۰۱۷ کاهش دهند. قیمت پس از اعلام اوپک افزایش یافت. در ۳۰ نوامبر سال ۲۰۱۷، اوپک موافقت کرد که کاهش تولید را در سال ۲۰۱۸ نیز ادامه دهد. کاهش تولید اوپک به ۳۲.۵ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است. EIA برآورد می کند اوپک ۳۲.۸ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۸ تولید کند. اما هر دو رقم همچنان بالاتر از میانگین ۳۲.۳۲ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۵ است.

سابقاً اوپک تولید نفت را کنترل کرد تا قیمت ۷۰ دلار در هر بشکه حفظ شود. در سال ۲۰۱۴، این سیاست را رها کرد. عربستان سعودی، بزرگترین عضو اوپک، قیمت خود را در ماه اکتبر ۲۰۱۴ برای مشتریان بزرگ خود کاهش داد زیرا نمی خواست سهم بازار را در مقابل ایران از دست بدهد.

ایران وعده داد زمانی که تحریم ها لغو شود صادرات نفت خود را دو برابر نموده و به ۲.۴ میلیون بشکه در روز برساند. پیمان صلح هسته ای سال ۲۰۱۵ تحریم های اقتصادی سال ۲۰۱۰ را لغو کرد و به بزرگترین رقیب عربستان سعودی اجازه صادرات دوباره نفت در سال ۲۰۱۶ را داد. عربستان سعودی نیز نمی خواست سهم بازار را در مقابل تولید کنندگان نفت شیل ایالات متحده از دست بدهد و معتقد بود که قیمت های پایین تر بسیاری از تولید کنندگان شیل آمریکا را مجبور به خروج از بازار نموده و رقابتشان را کاهش می دهد. در ابتدا، تولید کنندگان شیل، راه هایی برای ادامه استخراج نفت پیدا کردند. با توجه به افزایش عرضه ایالات متحده، تقاضا برای نفت اوپک از ۳۰ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۴ به ۲۹ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۵ کاهش یافت. اما به علت تقویت دلار، کشورهای عضو اوپک در قیمت های پایین نفت نیز سود آور باقی ماندند. اوپک به جای از دست دادن سهم بازار، هدف تولید خود را ۳۰ میلیون بشکه در روز حفظ کرد.

قیمت های پایین تر باعث شد تا در سال ۲۰۱۶ تولید نفت ایالات متحده به ۸.۹ میلیون بشکه در روز کاهش یابد. تولید کنندگان شیل با کارآمدی کمتر یا حذف و یا خریداری شدند. این مساله عرضه را حدود ۱۰ درصد کاهش داد که موجب رشد و شکوفایی در نفت شیل آمریکا شد.

۳. افزایش ارزش دلار

معامله گران ارز خارجی ارزش دلار را ۲۵ درصد در سال ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ افزایش دادند. تمام معاملات نفت به دلار آمریکا پرداخت می شود. تقویت دلار بخشی از کاهش حدود ۷۰ درصدی قیمت نفت را برای کشورهای صادر کننده جبران نمود. افزایش ۲۵ درصدی دلار، ۲۵ درصد کاهش قیمت نفت را از بین می برد. عدم اطمینان جهانی، دلار آمریکا را قوی نگه می دارد.

ارزش دلار از دسامبر ۲۰۱۶ کاهش یافته است. در تاریخ ۱۱ دسامبر ۲۰۱۶، شاخص دلار آمریکا ۱۰۲.۹۵ بود. با افزایش ارزش یورو، ارزش دلار کاهش یافته و تا ۱۱ آوریل سال ۲۰۱۸، شاخص دلار به ۸۹.۵۳ کاهش یافت.

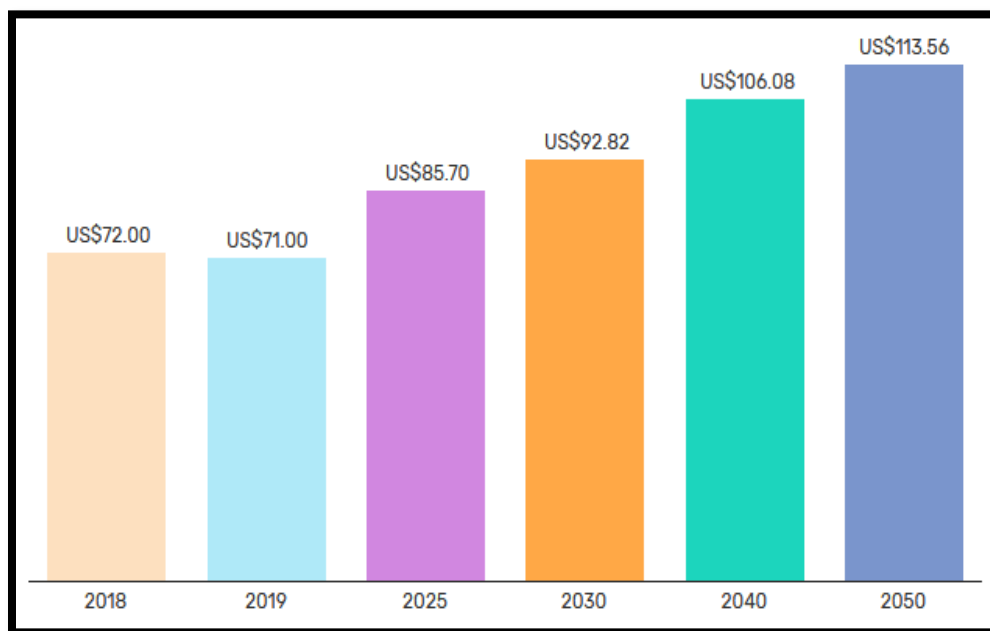
۴. رشد تقاضای کمتر از پیش بینی

رشد تقاضای جهانی نفت آهسته تر از پیش بینی بوده است. بنا بر اعلام اداره بین المللی انرژی، این رقم از ۹۲.۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۴ تنها به ۹۳.۳ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۵ افزایش یافت. بیشترین افزایش از سوی چین بوده که در حال حاضر ۱۲ درصد تولید جهانی نفت را مصرف می کند. از آنجایی که رشد اصلاحات اقتصادی آن کمتر شده است، رشد تقاضای جهانی ممکن است کاهش یابد.

پیش بینی بهای نفت تا سال ۲۰۵۰

تا سال ۲۰۲۵، میانگین قیمت یک بشکه نفت خام برنت به ۸۵.۷۰ دلار در هر بشکه افزایش خواهد یافت. تا سال ۲۰۳۰، تقاضای جهانی قیمت نفت را به ۹۲.۸۲ دلار در هر بشکه خواهد رساند. تا سال ۲۰۴۰، قیمت ها ۱۰۶.۰۸ دلار در هر بشکه خواهد بود. تا آن زمان، منابع ارزان قیمت نفت خام تمام شده و استخراج نفت گران تر می شود. قیمت نفت تا سال ۲۰۵۰ به ۱۱۳.۵۶ دلار در هر بشکه خواهد رسید. EIA برآوردهای قیمت خود را از سال ۲۰۱۷ کاهش داده است، که نشان دهنده ثبات بازار نفت شیل است.

تا سال ۲۰۲۲، ایالات متحده تبدیل به یک صادر کننده خالص انرژی خواهد شد، که بیشتر از واردات صادر می کند. آمریکا از سال ۱۹۵۳ وارد کننده خالص انرژی بوده است. تولید نفت تا سال ۲۰۲۰ تا زمانی که تولید نفت شیل به حدود ۱۲ میلیون بشکه در روز برسد، افزایش خواهد یافت. شیل ۶۵ درصد از تولید نفت ایالات متحده را تشکیل خواهد داد.

* پیش بینی های EIA ممکن است با توجه به قوانین و مقررات جدید تغییر کند. به عنوان مثال، پیش بینی هنوز طرح انرژی پاک را در نظر نگرفته است. مقررات بین المللی که میزان دفع آلودگی ها را برای کشتی های اقیانوس پیما محدود می کنند، در پیش بینی لحاظ شده است.

EIA فرض می کند که تقاضا برای نفت ثابت می یابد زیرا یوتیلیتی ها بیشتر به گاز طبیعی و انرژی های تجدید پذیر وابسته است. همچنین فرض بر این است که رشد اقتصادی سالانه به طور متوسط ۲ درصد می باشد، در حالیکه مصرف انرژی ۰.۴ درصد در هر سال افزایش می یابد.

وضعیت عرضه و تقاضای نفت

بهای نفت طی یک ماه گذشته ۲۰ درصد کاهش یافته است. تحلیل گران افزایش تولید نفت، کاهش تقاضا و کاهش نگرانی های کوتاه مدت ناشی از اعطای معافیت های آمریکا به مشتریان ایران را از جمله عوامل آن می دانند.

علی رغم بازگشت تحریم ها علیه ایران، تولیدکنندگان نفت با عرضه بیش از تقاضا روبه رو شده اند و انتظار می رود سال ۲۰۱۹ سالی سخت برای اوپک و متحدانش باشد. کاهش قیمت نفت در حالی ادامه پیدا کرده است که برخی از بزرگترین تولیدکنندگان از جمله عربستان، روسیه و آمریکا بیش از مقداری که از کاهش تولید نفت ایران انتظار می رفت استخراج کرده اند. عامل تاثیرگذار دیگر در کاهش قیمت این است که جنگ تجاری میان آمریکا و چین خطری برای رشد اقتصادی چین می باشد. ارزش ارز ملی چین کاهش یافته که اثری منفی برای رشد تقاضای نفت است.

بنا بود قرارداد سال ۲۰۱۶ بین چند کشور غیر عضو اوپک با هدف کاهش عرضه نفت و از بین بردن تولید اضافی، تنها شش ماه طول بکشد ولی به نظر می رسد پس از ورود به یک بازار کساد برای قیمت ها در هفته گذشته، این قرارداد وارد سومین سال شود زیرا این گروه باید تولید خود را در ۲۰۱۹ کاهش دهند.

خارج نمودن ۱.۸ میلیون بشکه نفت در روز از بازار از ژانویه ۲۰۱۷ به معنی کاهش موجودی اضافی نفت تا اواسط آن سال، نگه داشتن قیمت ها در یک سطح قابل قبول نامشخص و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا بود.

اما عرضه بیش از تقاضا ادامه پیدا کرد و عربستان اقدام به کاهش ارسال محموله های نفتی به آمریکا در اواسط سال ۲۰۱۷ نمود که سبب شد قیمت نفت بالا برود.

ادامه یافتن این قرارداد به بالا رفتن قیمت تا ۸۰ دلار در هر بشکه در اواسط سال ۲۰۱۸ کمک کرد و باعث سرزنش های دونالد ترامپ شد که خواستار کاهش قیمت و افزایش تولید کشورهای مثل عربستان و روسیه بود. در حال حاضر تولید کلی اوپک در بالاترین سطح نسبت به زمان قبل از قرارداد کاهش تولید قرار دارد.

روسیه در ماه گذشته به بالاترین تولید ۱۱.۴ میلیون بشکه در روز پس از فروپاشی شوروی سابق رسید.

افزایش قیمت نفت برای اوپک و دوستانش شمشیری دولبه است که درآمدهای نفتی را بالا برده اما شعله ای زیر تولید نفت شیل آمریکا روشن کرده است.

اگرچه رشد تولید نفت شیل به علت کمبود ظرفیت خط لوله برای انتقال نفت خام حوزه پرمین تگزاس به تسهیلات پالایشگاهی و صادراتی خلیج مکزیک متوقف شده است، اما این گلوگاه تا سال آینده باز می شوند و شاهد افزایش یک میلیون بشکه ای در روز تا پایان ۲۰۱۹ خواهیم بود.

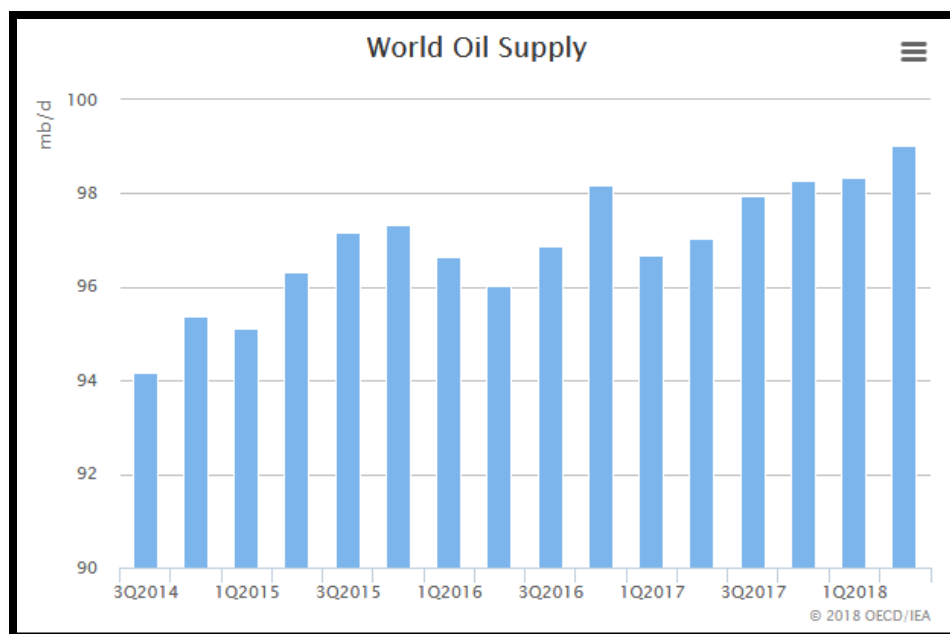

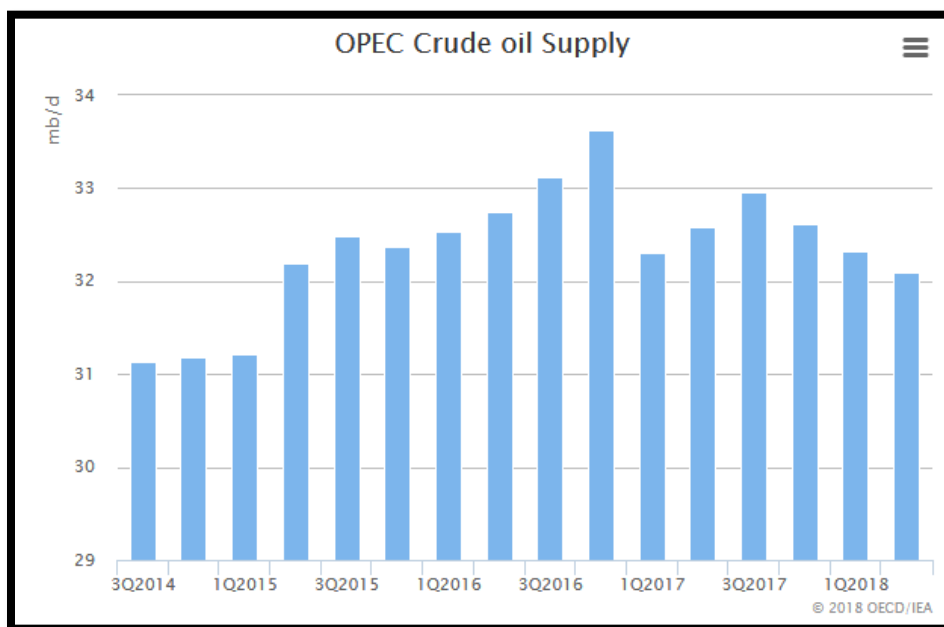
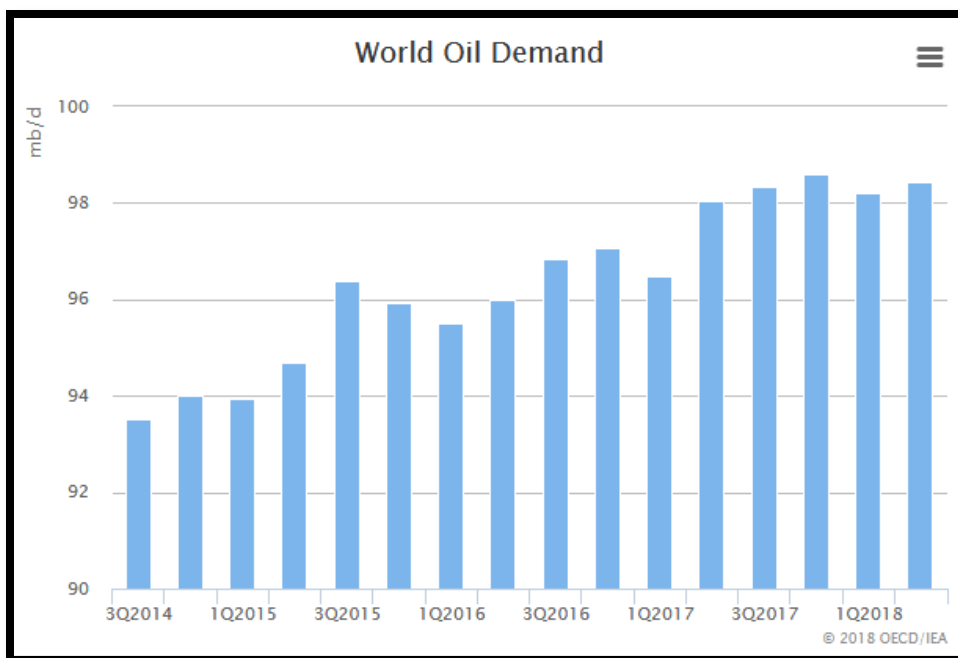
صادرات ایران ۴۰ درصد از ماه آوریل یعنی یک ماه قبل از اعلام خروج آمریکا از برجام کاهش یافته است. با این حال اعطای معافیت های غیرمنتظره به کشورهایی که قبلاً خرید نفت از ایران را متوقف کرده بودند، این احتمال را بالا برده که فروش نفت ایران در نوامبر افزایش پیدا کند.

عربستان و روسیه مذاکراتی داشته اند تا هر دو تولید خود را کاهش دهند. این دو کشور در ماه های اخیر برای جبران کمبود نفت ایران و ونزوئلا عرضه نفت را افزایش داده بودند. وزیر انرژی عربستان اعلام کرد که از ابتدای ماه میلادی آتی، صادرات نفت خود را روزانه ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش خواهد داد.

تحلیل های اوپک نیاز به کاهش طولانی مدت و زیاد تولید نفت را نشان می دهد. در غیر این صورت ذخایر نفت جهان روزانه ۱.۸ میلیون بشکه افزایش می یابد و این روند در طول سال آینده ادامه پیدا می کند.

در ادامه نمودارهای مربوط به عرضه و تقاضای جهانی نفت و نیز عرضه نفت خام اوپک در سال های اخیر آمده است.

منابع

www.iea.org

www.thebalance.com

www.bloomberg.com

www.macrotrends.net